



UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Opvs De Iudiciis Divinis, Qvae Devs In Hoc Mvndo Exercet

Accessit index concionatorius in omnes totius anni dies Dominicos &
Festos, ab ipso Auctore confectus

Stengel, Georg

Ingolstadii, 1651

3. An monstra in omnibus rebus, etiam in artibus dentur?

urn:nbn:de:hbz:466:1-45686

gati, vt cùm regnante, apud Gallos Ludouico duodecimo, & sedente in pontificatu Iulio secundo, monstrum natum est, Rauennæ, habens cornu in capite, vtrinque alas, brachia nulla, pedem vnum, oculum in genu, vtrumque sexum, in medio pectore ypsilon, & crucis effigiem. Nimirum hæc talia oculo insueta, & in vno corpore diuersarum alioquin animarum organa, enormiora videntur, cùm tamen reipfa illa, quæ tota degenerant ab vno, vel vtroque genitore, plus errent, si cùm specie illorum, & origine sua comparentur. Similior quippe est homini partus, qui aliquid habet hominis, quàm qui nihil. Atque hæc quidem, quid sint *Monstra*, docent. Videndum nunc est etiam, an talia, & quàm varia, itemque quibus in rebus occurrant? Illis enim negatis, nequicquam diuinæ potestatis, bonitatis, & æquitatis in ijs iudicia indagaremus: at enucleatè perspectis, exclamare nobis libebit: *Quis similis tui in fortibus, Domine? quis similis tui, magnificus in sanctitate, terribilis atque laudabilis faciens mirabilia?*

Reperiuntur itaque eiusdemodi inconuerti naturæ effectus, in omni propemodum rerum genere, in elementis, in lapidibus, in metallis, in plantis, in bestijs, in hominibus, apud quos non natura tantum errat, sed sapius etiam mores, qui à ratione deuij haud immeritò & ipsi *monstrosi* appellantur: sicut & aliæ quædam res insolitæ & inconuerti. Artes autem, etiam quando monstra producant, si scitè producant, non errant, sed id producant, quod volunt. Quare picti, aut sculpti Satyrisci, Tragelaphi, Hippocentauri, non tam monstra, quàm imagines monstrorum sunt appellandi. Quòd si quis, præter mentem suam, aut contra voluntatem, diabolum pingit, cùm Angelum formosum destinasset, is effectus, non arti, sed imperitiæ artis est attribuendus. Vnde, si ad mentem pingere volentis attendamus, monstra possunt dici, sed artificis veriùs, quàm artis. Naturæ autem monstra, quæ non sunt præter mentem summi Opificis, sed præter peculiaris duntaxat naturæ finem, in omnibus subinde elementis gigni, immò non tantum supra nos in aëre, qui in sacris & profanis libris *calum* appellatur, sed etiam in cælo ipso superiore con-

Kkkk 3 spici,

lib. 5. cap. 8.
lib. 7. cap. 2.
Isidor. lib. 11.
cap. 3.

Exod. 5. 11.

III.

Matth. 6. 26.
& 8. 20. & 12.
13. Plin lib. 2.
cap. 28.

IV.

Math. 2. 9.

spici, historiarum narrant, docet experientia, oculi testantur. Nam, si quis cometas huc in aëre accensos & extinctos, huc in caelo sublimiore natos, aut eò tandem promotos, ex hac classe vult eximere; si & stellam, quæ Magos ad Christum natum utique prodigiosè perducens aliquid significando monstravit, atque extra naturæ ordinem astrorumque vias visa est per aërem decurrere; si novam illam, quæ, anno salutis nostræ 572. supra millesimum, per biennium, inter fixas stellas, in Cassiopea apparuit, stellam nullum extraordinarium naturæ effectum putat fuisse, ipse potest pro monstro haberi. In caelo etiam stellæ circa solis orbem visæ sunt, Augusto Cæsare, post mortem patris, in prima iuventa urbem intrante. Et circa solem arcus apparuit L. Opimio, & Q. Fabio Coss. Trini soles Sp. Posthumio, & Q. Minutio Coss. trinæ Lunæ Cn. Domitio & L. Annio Coss. splenduerunt. Denique, Christo moriente, quàm monstruosè sol est obscuratus? In aëre certè ipsa diuina litteratura imagines eiusmodi, quales sub initium Suedici belli pugnantiū inter se nubium, velut exercituum, conspectæ

2. Machab. 5. 2 sunt, *monstra* nominat. Ita enim loquitur: *Contigit autem, (Antiocho secundam profectionem in Ægyptum parante) per uniuersam Ierosolymorum ciuitatem videri diebus quadraginta, per aëra equites discurrentes, auratas stolas habentes, & hastis, quasi cohortes, armatos, & currus equorum per ordines digestos, & congressiones fieri comminus, & scutorū motus, & galeatorū multitudinē gladijs districtis, & telorum iactus, & armorum armorum splendore, omnisq; generis loricarum. Quapropter omnes rogabant in bonū MONSTRA conuerti. Itaq; & in ipso caelo stella repente na-*

Plin. l. 2. c. 24. *scuntur*, ait Plinius, & stella noua Cassiopeæ, & illa vetus stella Veneris, quàm D. Augustinus, ex libris M. Varronis refert, sub rege Ogyge, magnitudinem, figuram, & cursum mutauisse, & nuper visi satellites Iouis, & si quid aliud insoliti natura in astris, aut sub astris parit, testantur vel monstra subinde quædam inibi, vel monstruosa emergere. Qualia non Machabæorum duntaxat liber, aut Danielis Prophetæ, qui arietem vidit multicornem, sed etiam profani scriptores referunt. Plinij hæc sunt: *Armorum crepitus, & suba sonitus auditas*

Daniel. 8. 3.
Plin. l. 2. nat.
hist. cap. 57.